

УВОДНИК

Проблематиком односа архитектуре, урбанизма, планирања, с једне стране, и природе, с друге, на посредан или непосредан начин бави се већина текстова у овом броју часописа.

Разумевање минимализма као идеје у архитектури обухвата и став о употреби природних материјала који обједињују везу спољашњег и унутрашњег света и потврђују органске принципе у делима великог броја стваралаца и њихов покушај да уклоне границу између природног и изграђеног простора. Однос на релацији архитектуре и природе у контексту јапанске културе одувек је постојао у јапанском стваралаштву и привлачио својом једноставношћу ствараоце широм света. Блиска веза са природом приметно је инкорпорирана у савременим архитектонским приступима спроведеним од стране јапанских аутора. У појединим радовима савремених јапанских архитеката могуће је пратити не само испољавање архитектуре у природи, већ и начин на који се природа манифестује у архитектури. Тумачење односа према природи у јапанској традицији отвара питања специфичног споја природе и лепоте који чини окосницу ове културе.

Логика форме, функције и адаптивбилности природних система све чешће постаје основа планирања градова. Више од половине европских градова нема довољно зелених површина. Градови су означени као главна чворишта глобалне трансмисије и десеминације, те тако постају полигони за истраживање утицаја урбаних зона на климатске промене. Природа се интензивније уводи у градски простор, а њена манифестација се третира као нова компаративна предност. Тако, нпр., неки паркови представљају искорак у концепту пројектовања и престају да буду само простори артикулације зеленила и шетних стаза, већ постају својеврсни полигон на коме архитекта испитује границе у артикулацији концепта отвореног јавног простора.

У оквиру интервјуа *Прилози за историју урбанизма Србије*, Владимир Мацура говори о својим погледима на материју града, првенствено са становишта складне равнотеже природних чинилаца, који су још увек очувани, али и резултатима који су постигнути и предлозима како да се задрже вредне природне оазе у језгру Београда.

У разговорима Ђорђа Алфировића са реномираним српским архитектима, истиче се важност утицаја затеченог контекста на квалитет архитектонског дела. „Природа и елементи контекста одређују будућност архитектуре кроз корелацију остварене форме и програмских могућности у односу на затечену геометрију и дух простора. Ако објекат не успостави дијалог са окружењем, нема основних предуслова за успешно трајање и склад”, истиче арх. Бранислав Митровић, свакако један од најзначајних савремених архитеката у Србији.

Мила Пуцар

Most of articles in this issue of the journal address, in direct or indirect way, the issue of relation between architecture and urbanism/town planning, on the one hand, and nature, on the other.

Understanding minimalism as an idea in architecture also encompasses the attitude towards the use of natural materials which incorporate the link between outer and inner world and confirm organic principles in works of many architects, as well as their attempt to remove boundary between natural and built space. The relation between architecture and nature in the context of Japanese culture has always been present in Japanese creativity and has attracted architects all over the world because of its simplicity. Close connection with nature is noticeably incorporated into contemporary architectural approaches applied by Japanese architects. In certain works of contemporary Japanese architects, it is possible to track not only the expression of relation between architecture and nature, but the way in which nature is manifested in their architecture. Interpretation of relationship with nature in Japanese tradition raises the issue of a specific blend of nature and beauty which is a backbone of this culture.

Logics of form, function and adaptability of natural systems is becoming increasingly frequent basis of town planning. More than half of the European cities have insufficient green space. Cities are marked as major centers of global transmission and dissemination, thus becoming polygons for investigation of the effects of urban zones on climate change. Nature is more intensively introduced into urban space, while its manifestation is considered as a new comparative advantage. Thus, for example, some parks represent a step forward with regards to planning concepts and cease to be only an articulation of green and walking paths, but are becoming a polygon at which architects explore boundaries in the articulation of the concept of open public space.

EDITORIAL

Within his interview *Contributions to the History of Urbanism in Serbia*, Vladimir Macura spoke about his view of urban matter, primarily from the aspect of harmonious balance of natural factors, which are still preserved, but also about achieved results and suggestions how to retain valuable natural oases in the core of Belgrade.

In his interviews, Djordje Alfrević, renowned Serbian architect, has emphasized the importance of effects of the existing context on the quality of architectural works. „Nature and elements of the context determine the future of architecture through correlation between realized form and programmic possibilities with relation to the existing geometry and spirit of space. If a structure establishes a dialogue with its environment, then there are no basic preconditions for its successful lifespan and harmony”, emphasizes Arch. Branislav Mitrović, certainly one of the most important contemporary architects in Serbia.

Mila Pucar